

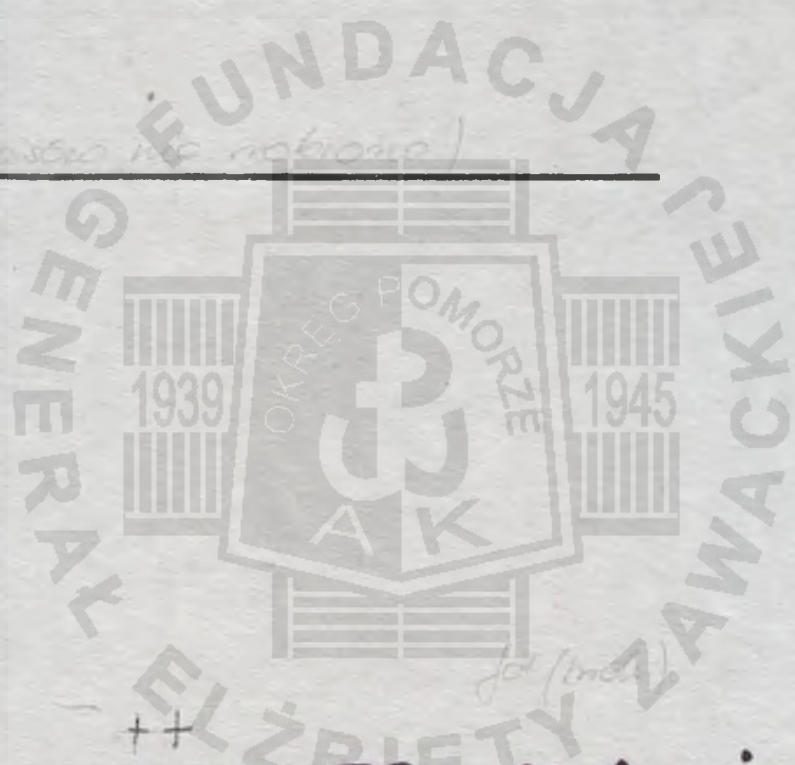

Wypis z listu (nie robione)

*czesto
Wnawadzila
Jeniec Młodziezo*

NOW AK
W-wa
Poczt. Warsz.

++
PREDER Stefania

ps. "Stefa"

2610/WBAK

J. 2610/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Preder .....

Stefania .....

ps. „Stefa” .....

I./1. Relacja ✓ K. 2, s. 1-2.

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 1, s. 1

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie —

I/1. Relacja:

Odpis relacji (zyciorysu) Stefanii Preder B. d. Odpisu
dokonana Ć. Krasnowolska i przekazana do Fundacji
16. X. 2000r. Msp. Koerokopia, k. 2, s. 1-2.

Stefania Preder

Ul.

03-349 Warszawa

20
1/1/1

Z y c i o r y s

Urodziłam się 11 lipca 1923 roku w Warszawie. Ojciec Walenty, matka Anna z Lachowskich. Ojciec rzemieślnik różnych specjalności. Od urodzenia do 1957 roku mieszkałam przy ulicy Drewnianej 8 m 6. Mam dwie siostry: Eleonorę i Marię.

W roku 1935 zmarła nam matka. Ojciec się trochę załamał zostając z trzema nieletnimi córkami. Półtora roku później ożenił się ponownie.

Szkołę powszechną kończyłam w szkole na ul. Drewnianej. W 1937 roku zaczęłam naukę w prywatnym gimnazjum kupieckim Marii Danielskiej przy ul. Kilińskiego 3. Szkoła ta kilkakrotnie zmieniała właściciela, a tym samym i nazwę. Ukończyłam tę szkołę w czasie okupacji niemieckiej, była wtedy prywatną szkołą handlową dr Józefa Dzierżyńskiego. W czasie uczęszczania do szkoły jeden z profesorów stworzył coś w rodzaju tajnego nauczania, wybrał kilka dziewcząt do których należałam i ja. Mówiliśmy na zebraniach o historii i ówczesnej sytuacji w Polsce, itp.

W marcu 1944 roku w czasie okupacji niemieckiej wstąpiłam do konspiracyjnej organizacji NOW (numer ew. 484). Na spotkaniach "piątek" odbywało się szkolenie sanitariuszek, szkolenie ideologiczne i tp. Zależnie od potrzeby przносиłam informacje lub paczki żywnościowe dla więźniów i ich rodzin.

Gdy wybuchło powstanie od 1.VIII.1944 r. brałam udział w walkach. Dostałam przydział, jako sanitariuszka, do kompanii

1/1/2

"Harcerkiej" bat. "Gustaw". Po tygodniu walk na ul. Ogrodowej przeszłam z wojskiem na Stare Miasto. Tam zostaliśmy zakwaterowani w domu na ul. Kilińskiego 3, właśnie w budynku dawnej mojej szkoły.

13.VIII. przeżyłam wybuch czołgu niemieckiego przed naszą kwaterą. Po ciężkich walkach zaczęto ze Starówki ewakuować wojsko. Wraz z innymi przeszłam kanałami do Śródmieścia. Dostałam przepustkę na 2 dni. 3.IX. zgłosiłam się ponownie do kompanii na ul. Świętokrzyską róg ul. Czackiego. Wkrótce po przyjsciu zostałam ciężko ranna w głowę, co spowodowało porażenie obu nóg i prawej ręki. W szpitalu Czerwonego Krzyża miałam pierwszą operację głowy. 4.IX. Niemcy zbombardowali szpital. Zawiadomione o moim zranieniu siostry wyratowały mnie z płonącego budynku. Następnego dnia przejęli nas Niemcy i rozpoczęli ewakuację 6.IX. do Milanówka. W listopadzie 1944 r. Niemcy wwieźli chorych ze szpitali do Krakowa. W Krakowie ulokowano nas w gmachu O.J. Jezuitów na ulicy Kopernika. Tam opiekowała się mną moja siostra, Maria.

Po zakończeniu wojny w maju 1945 roku, ojciec z siostrą przywieźli mnie do Warszawy. W lipcu tegoż roku miałam następną operację głowy. Stwierdzono ubytki kości i bardzo duże zniszczenie tkanki mózgowej. Nadzieje na chodzenie żadne. Kilkakrotne operacje nóg i ręki, wielokrotne pobyty w sanatoriach, niewiele pomogły; mogę poruszać się jedynie przy pomocy wózka.

W roku 1948 dostałam maszynę do pisania zaczęłam trochę pracować i dorobić sobie do renty inwalidzkiej.

W roku 1970 zostałam odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, a w 1982 r. Warszawskim Krzyżem Powstańczym.

Obecnie mieszkam z moją siostrą, Marią, która się mną opiekuje.

Umarta 10.VIII. 1998 w Warszawie. Pochowana na Bródnie
Krasnowolska

Potwierdzam
dokładność
odpisu relacji
Siostry Freder.
K
Przekazałam
dla Fundacji
AK w Toruniu
16.X.2000.
Krasnowolska

II. Materiały uzupełniające relacje:

- Nekrolog Stefani Pruder ps. „Stefa” - oryginalny wycinek „Gazety Wyborczej” VIII. 1998. K. 1, s. 1.

Dnia 10 sierpnia 1998 roku
zmarła

Ś†P
STEFANIA PREDER
ps. „Stefa”

Uczestniczka Powstania Warszawskiego
w oddziałach NOW-AK, sanitariuszka.

Była ciężko ranna we wrześniu 1944 roku
i od tej pory skazana na wózek inwalidzki.

Wspaniały niezłomny Człowiek.

Wbrew własnemu cierpieniu pogodna
i zawsze jeszcze pomocna innym.

Do końca związana mocnymi więzami z Kompanią
Harcerską baonu „Gustaw”.

Jej pogrzeb odbędzie się 17 sierpnia 1998 roku
na cmentarzu na Bródnie po nabożeństwie
w kościele (drewnianym) o godz. 9.40.

Z głębokim żalem żegnamy
naszą serdeczną Koleżankę

towarzysze broni
ze środowiska **SZAK**
„Gustaw-Harnaś”

NOW AK

N-100

Rozbita

11/1

„Gazeta Wyborcza”

VIII 1998

K. Miń'98

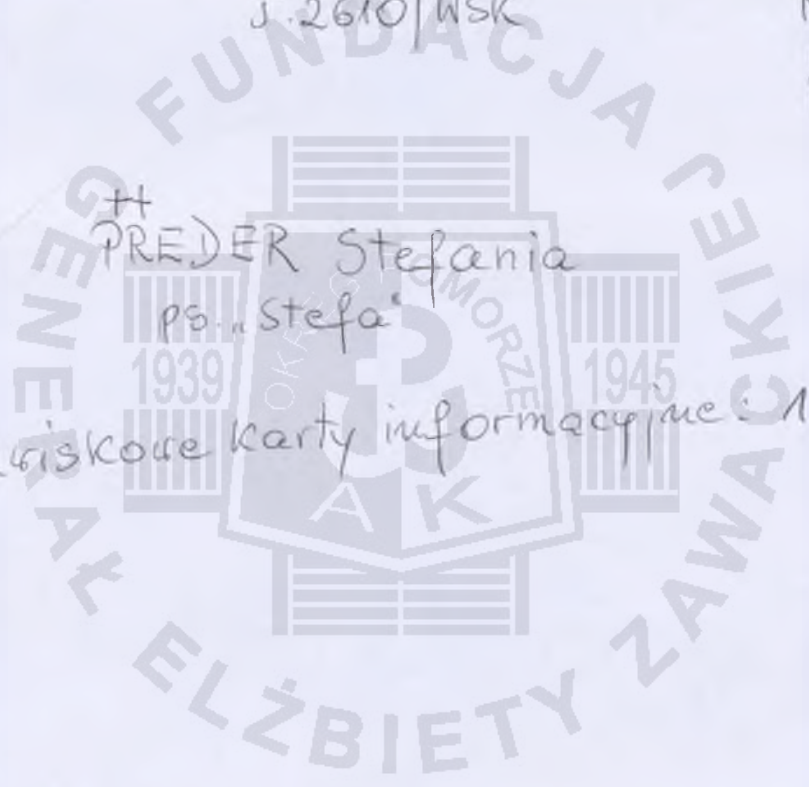
VERTE

J.2610/WSK

NOW AK
Warszawa
Poczt-Warsz

H
PREJER Stefania
ps. „Stefa”

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

Ł

J. 2610/WSK

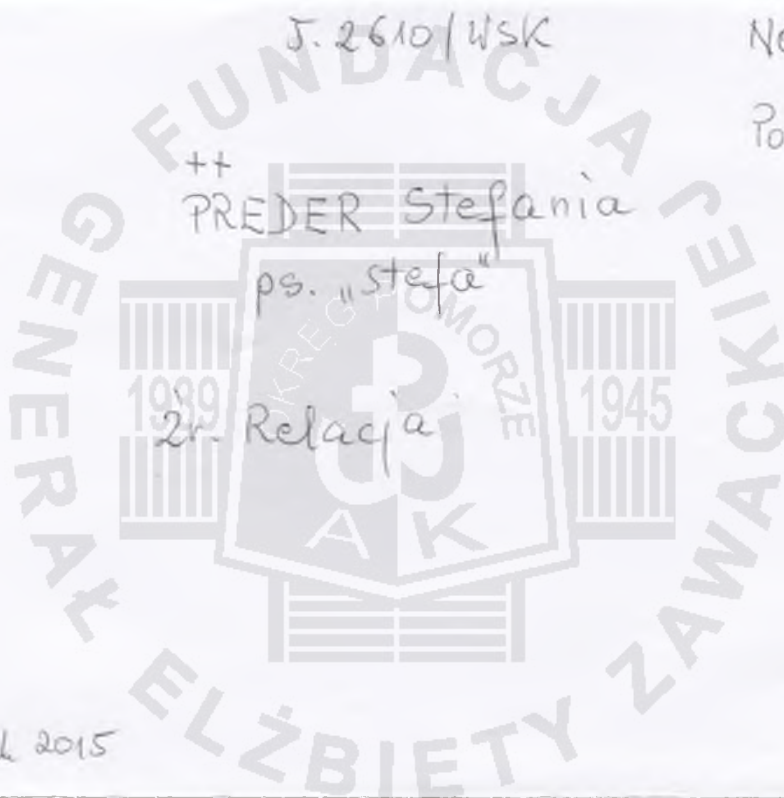
NOW AK
W-va
Poczt. Warsza

++
PREDER Stefania

ps. "stefa"

2r. Relacja

B. Rojek 2015

FREDER Stefania